

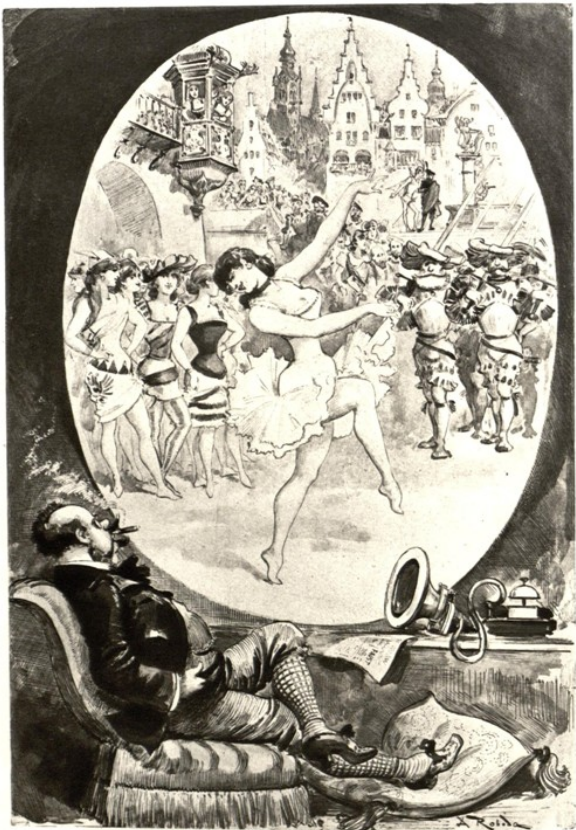
**KONTEXT MODERNITY
PŘELOM 19. A 20. STOLETÍ**

komunikační a dopravní prostředky

**technologická vzdělanost a
formování expertních elit**

**Albert Robida – Elektrický věk
1883**

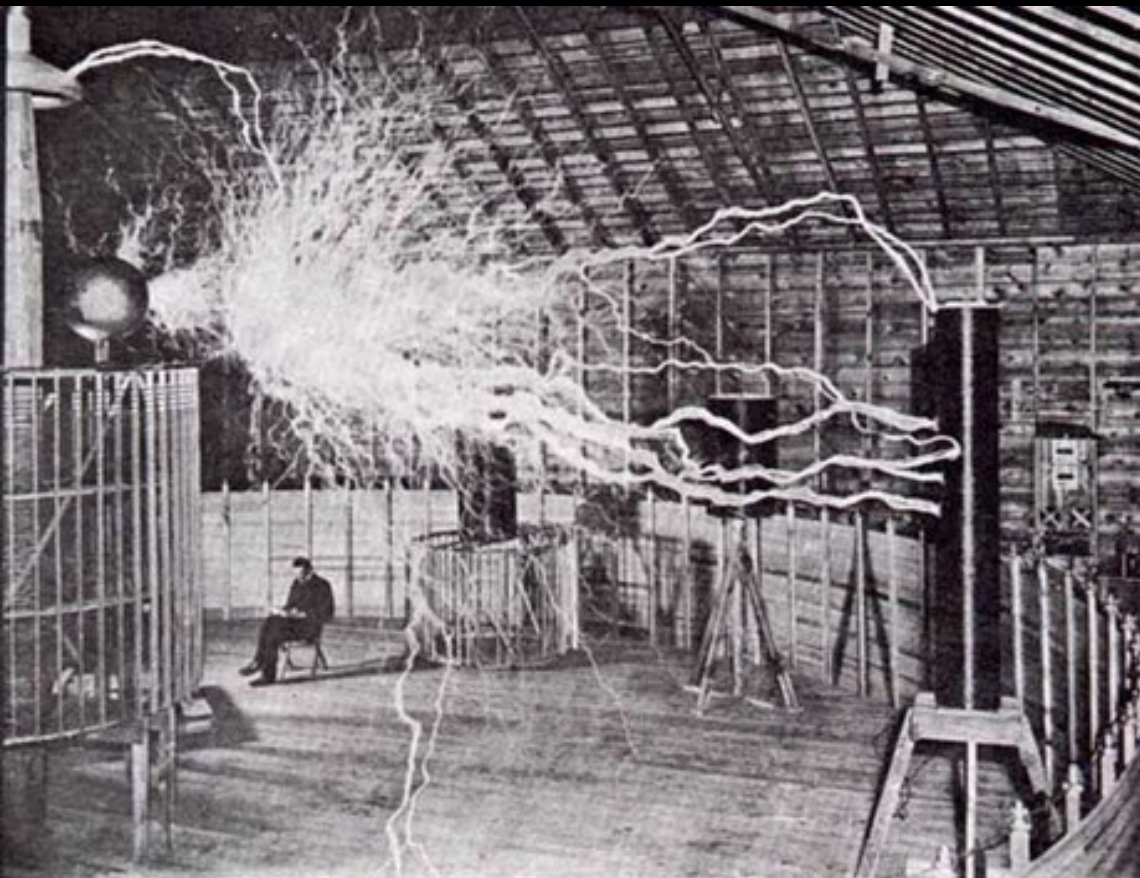

Imp. Rudea

Le Théâtre chez soi par le Telephonoscope.

UN QUARTIER EMBROUILLÉ.

Historie komunikačních médií

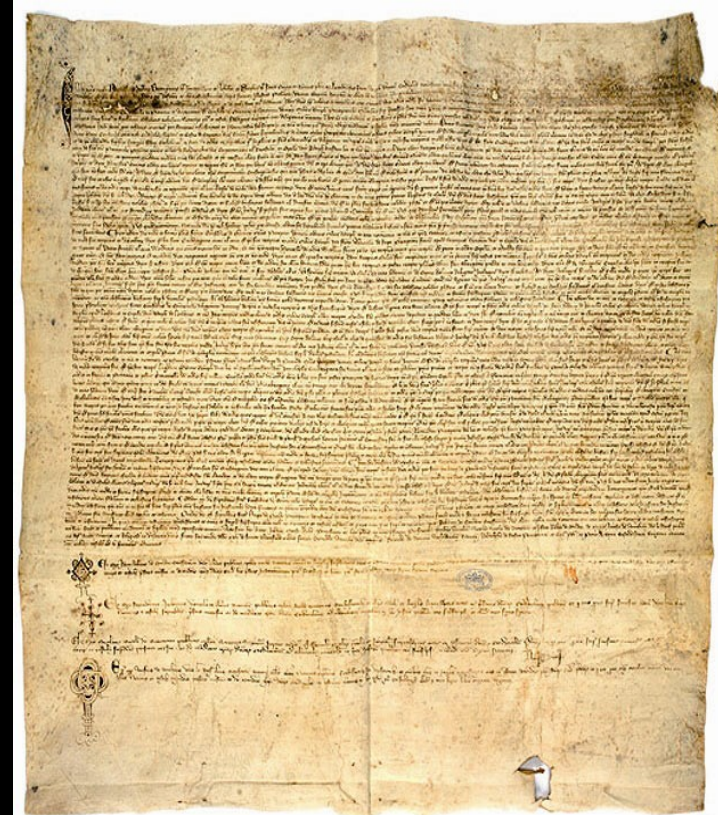
2 základní bloky

- 1 - historie psaní
(zápis, tisk)
- 2 - technická média
(telegrafie, analogová média, digitální médium počítače)

materialita zápisu

tabulka, pergamen, papyrus, papír

?životnosti (potřeba uchovat? na jak dlouho?)

(knih)tisk – literatura – unifikace

1447/48 Johan Gutenberg

telefon
fonograf
grafofon

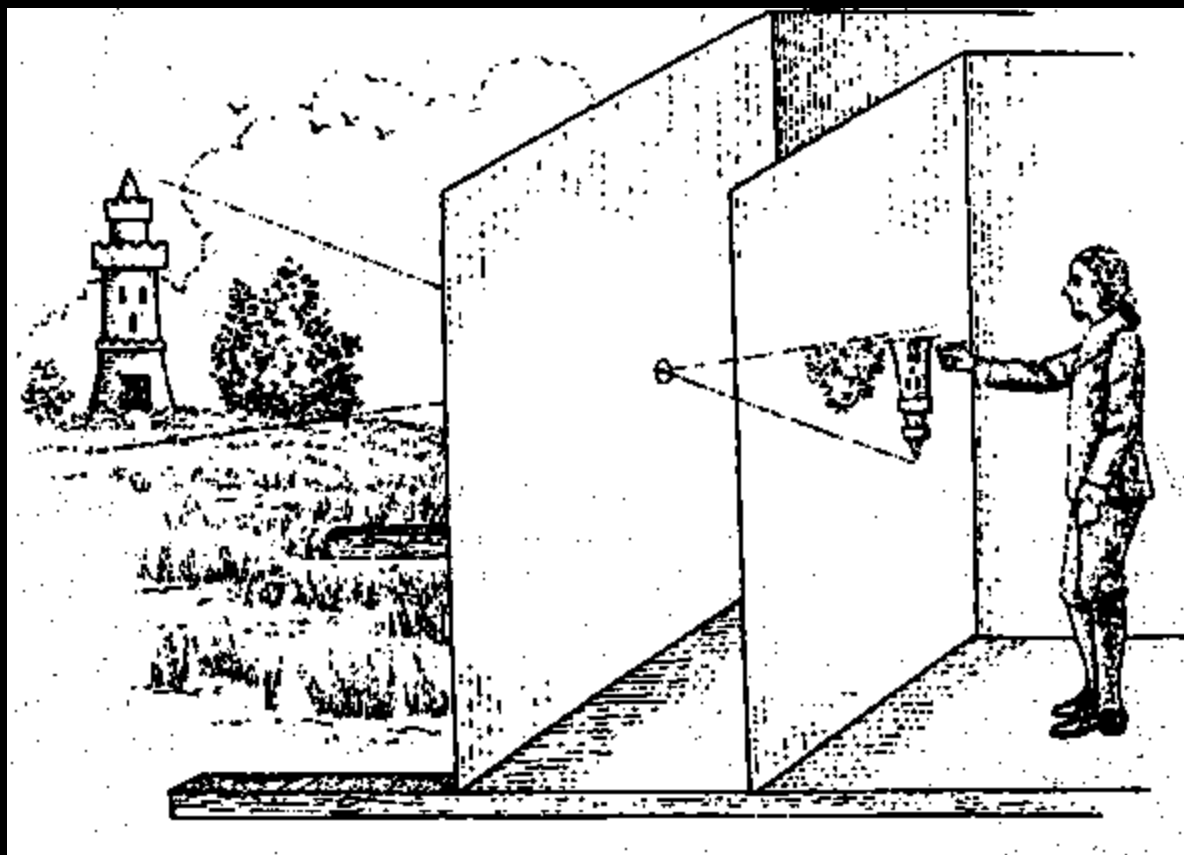
**1936 : princip všech
digitálních technologií :
idea stroje Alana Turinga**

idealizovaný stroj, simulující
podstatu lidské mysli
teoretický projekt počítače,
založeného na programování

Jonathan Crary : Techniques of the Observer, 1992

[camera obscura pokus](#)

**camera obscura vs.
vizualita**

18. a 19. století

18. století

René Descartes

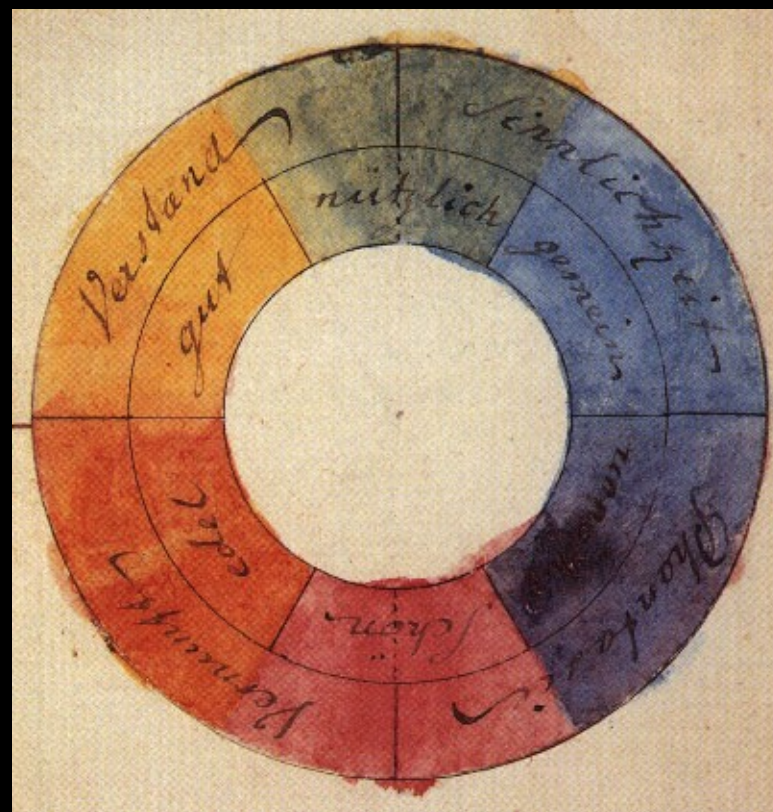
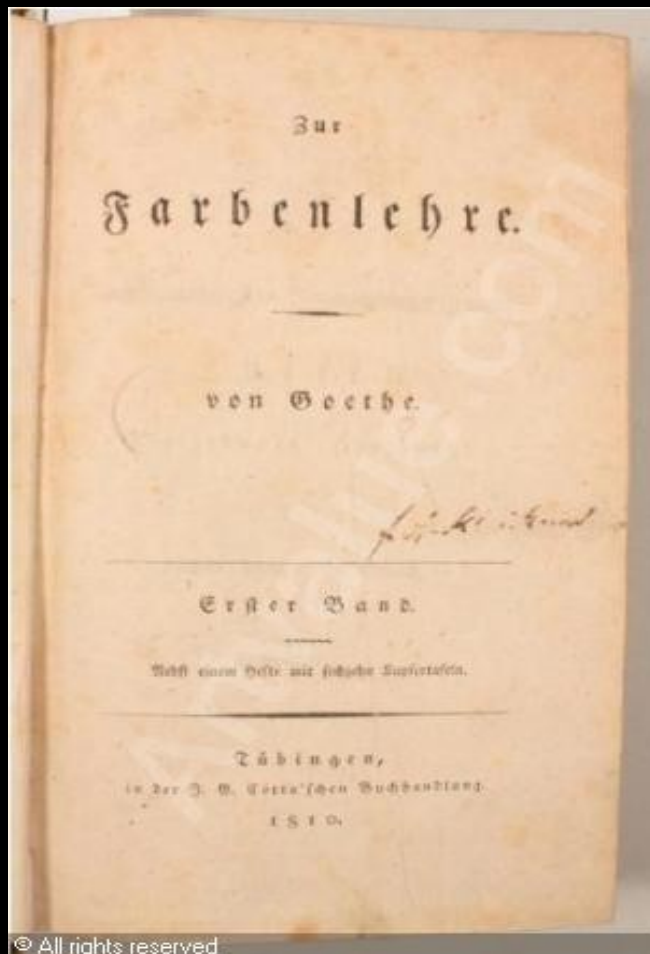
Etienne Condillac

subjekt a svět :

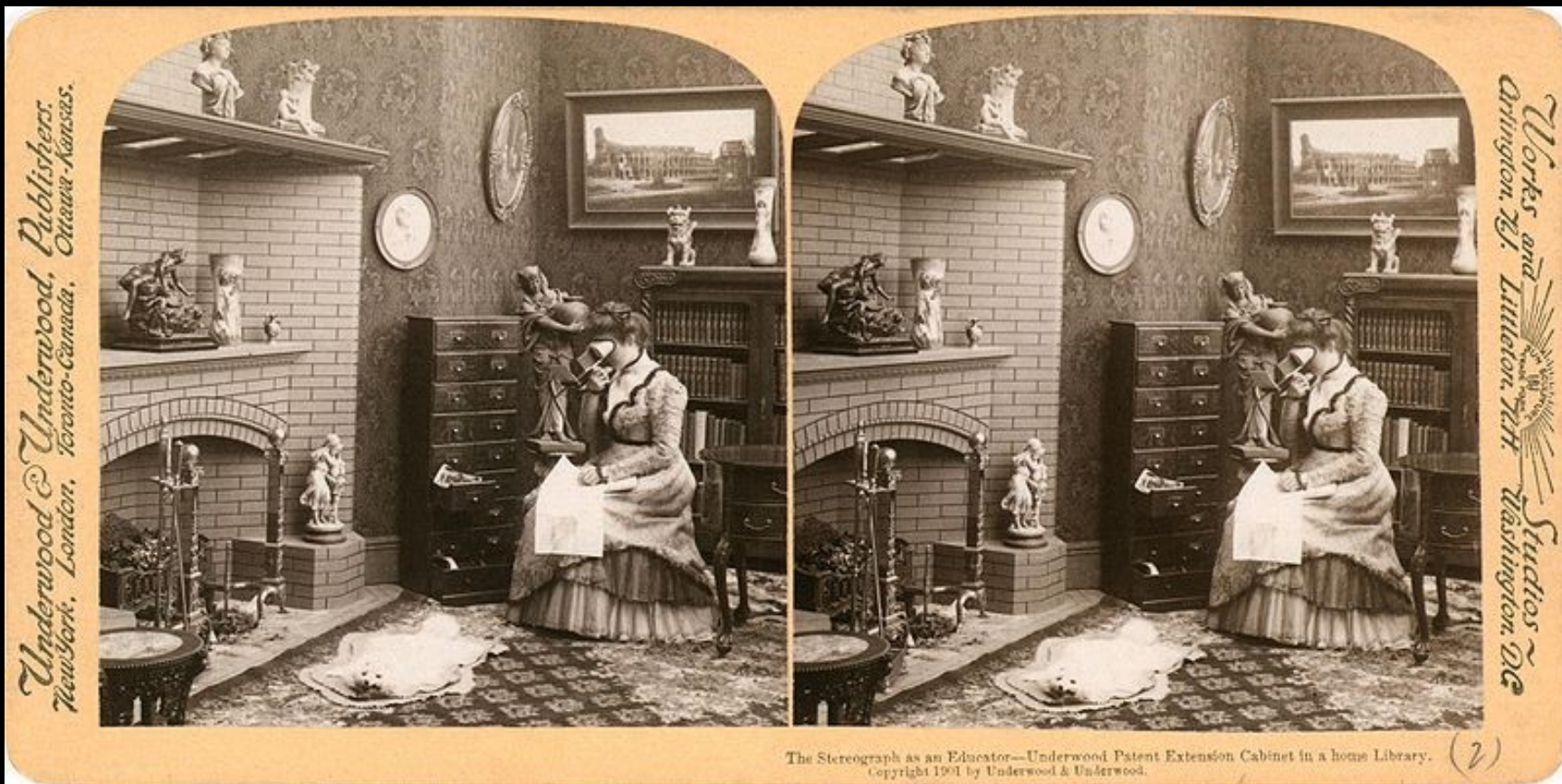
předem dané,
oddělené a svébytné
entity

akt vidění:

pasivní a bezprostřední
ve vztahu k
vnímanému světu;
oddělený od fyzického
těla pozorovatele

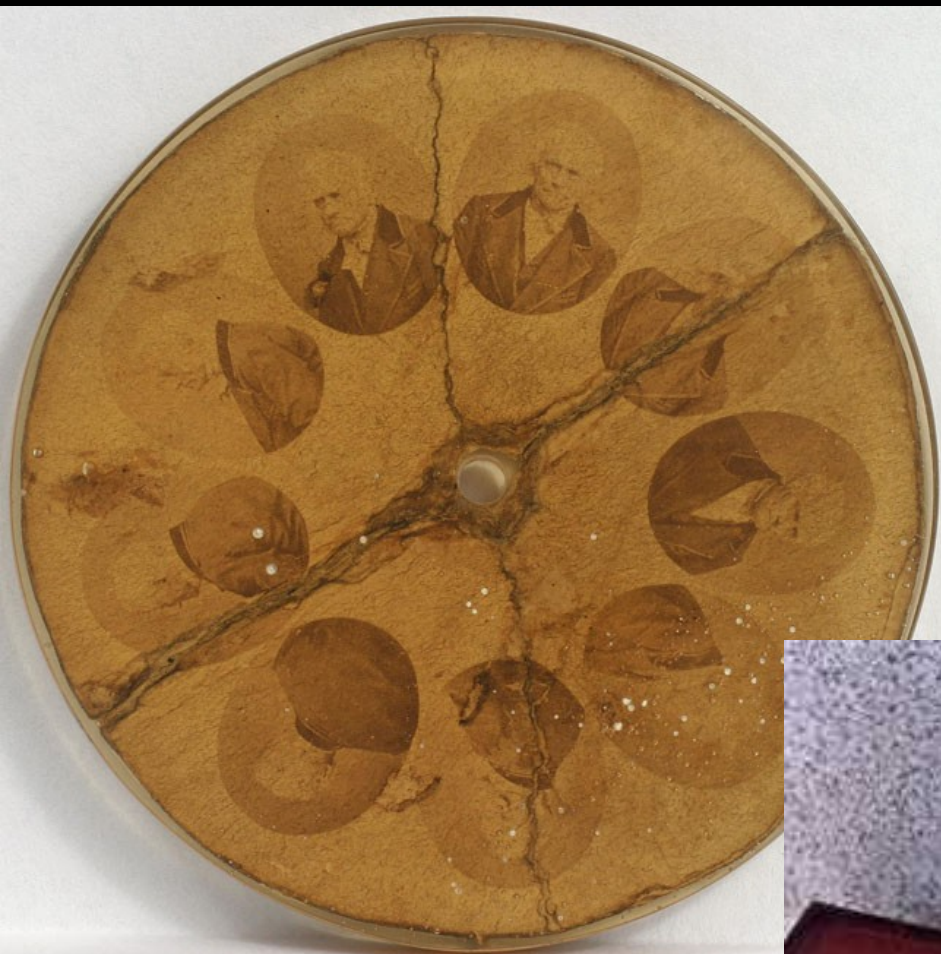

Johan Wolfgang Goethe: Teorie barev 1810
podle Craryho - zlom s počátkem 19. století
subjektivita vize

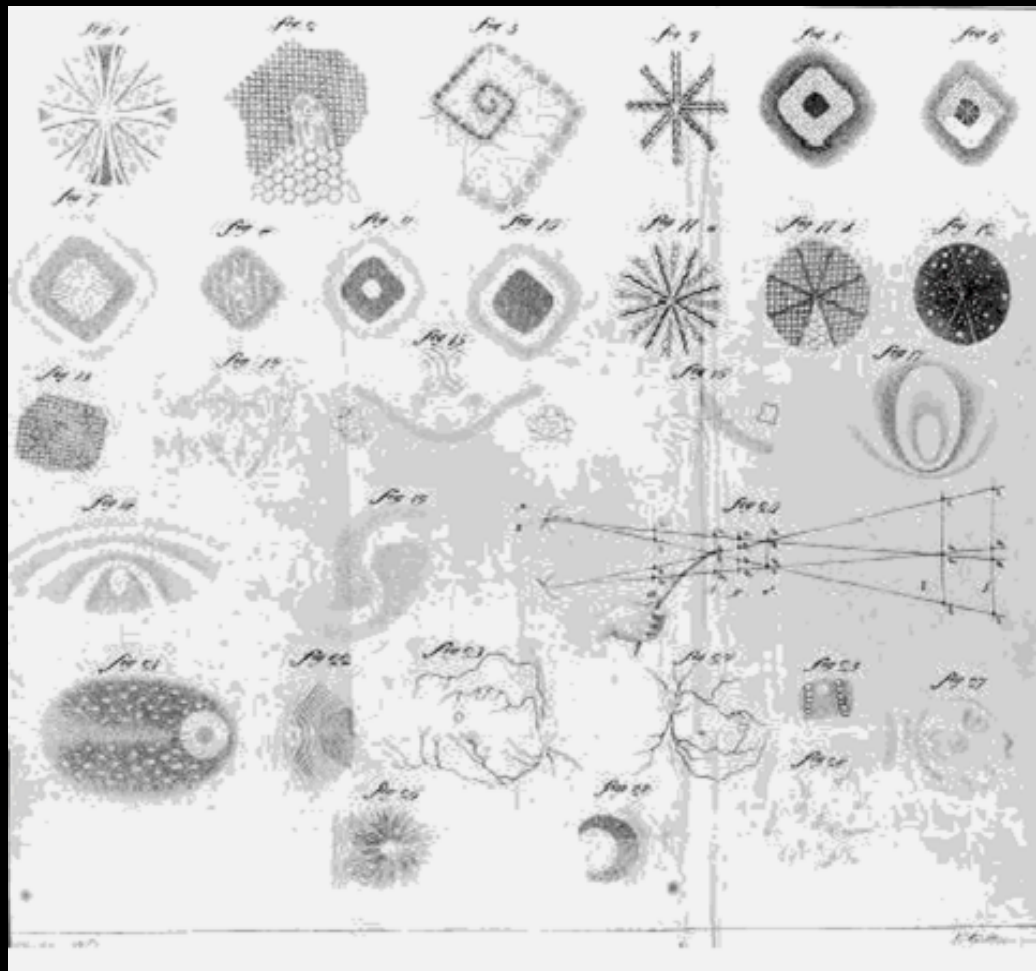
stereoskopie (polovina 19. století)

Oliver Wendel Holmes – poznámky o stereoskopii: „pomůcka produkující snovou exaltaci, během níž se nám zdá, že opouštíme za sebou své tělo a vydáváme se na plavbu od jedné ke druhé scéně, tak jako odtělesnění duchové“

J. E. Purkyně:
kinesiskop

Purkyně – subjektivní vidění – tzv. vnitřní zrak

Riegrův slovník naučný 1865 (autor hesla: Purkyně):

- „kinesiskop je fyzikálně-fyziologické zařízení , které umožňuje reprezentovat rozličné pohyby přírodních i umělých objektů
- nejrůznější pohyby přírodně historických i umělých spektáklů mohou být předváděny publiku a utvoří samostatnou vědeckou disciplínu a průmysl (použití ve školách jako nástroj vzdělání i zábavy)
- pohyb vln, kapalin, světla, komplexních strojů (fyzika)
- puls srdce, oběh krve, nervové stahy, svalová aktivita (fyziologie)
- pohyby zvířat na zemi i ve vzduchu, hry barev, fyziognomické výrazy ve tváři, dramatické gesta, pohyb rostlin a jiných organismů (přírodní vědy)
- kolektivní lidské akce (války, bály, průvody) – historie
- nutnost dosáhnout celistvosti akce“